

Notat

Vedrørende: Oversigt henviste sager, tidsbegrænsede bevillinger samt budgetønsker 2020-23
Sagsnavn: Budget 2020-23
Sagsnummer: 00.01.00-S55-47-18
Skrevet af: Susanne Risager Clausen
E-mail: Susanne.Risager.Clausen@randers.dk
Forvaltning: Budget
Dato: 07-10-2019
Sendes til: **Byrådet (til 1. behandlingen af budget 2020-23)**

Politisk henviste sager samt øvrige emner til budgetdrøftelserne

Nedenfor findes en redegørelse for de sager, som byrådet har henvist til budgetdrøftelserne. Endvidere er der en oversigt over tidsbegrænsede bevillinger, som udløber i budgetperioden samt en oversigt over de politiske ønsker, som er fremsendt til budgetdrøftelserne fra de politiske udvalg.

Politisk henviste sager

Det er alene byrådet, som kan henvise sager til budgetdrøftelserne. Sager henvist af fagudvalgene betragtes derfor som ønsker, og er derfor anført under "budgetønsker fra fagudvalgene". Følgende sager er henvist eller forventes henvist til budgetdrøftelserne for 2020-23.

1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Rengøring på skoler	1.700	1.700	1.700	1.700
Anbefalinger vedr. skoletoiletter	11.445	-5.725	-5.720	
Strategisk udviklingsplan for Randers Midtby	?	?	?	?

Note: Herudover besluttede byrådet den 7/10, at breddeidrætten skal holdes skadesløs i forbindelse med finansiering af det forøgede anlægstilskud til Hal 4. De 2,3 mio. kr. som mangler i forhold til forvaltningens oplæg, skal derfor findes i budgetdrøftelserne.

Rengøring på skoler

Børn og skoleudvalget har den 18. juni drøftet rengøring på skolerne, herunder rengøring af skoletoiletter samt hovedrengøring. Brugertilfredshedsundersøgelsen på skoleområdet viser et behov for mere toiletrensning samt en årlig hovedrengøring. Ejendomsservice anslår, at den årlige udgift forbundet hermed udgør 1,7 mio. kr.

Byrådet behandler sagen den 7. oktober med henblik på blandt andet stillingtagen til spørgsmålet om henvisning til budgetdrøftelserne.

Anbefalinger vedr. skoletoiletter

Byrådet har den 9. september 2019 behandlet forslag vedr. skoletoiletter. Bygningsmassen på skoleområdet er kendetegnet ved ældre bygninger, hvor toiletterne på mange skoler ikke er tidssvarende. Det foreslås, at arbejdet med opdatering af skoletoiletterne vil forløbe til udgangen af

2029. De fem skoler, som har den laveste toiletrivsel, vil få renoveret deres toiletter først. De samlede udgifter udgør 11,4 mio. kr., og forslås finansieret inden for skoleområdets anlægsbudget med fremrykning af beløb afsat i henholdsvis 2021 og 2022. Byrådet besluttede spørgsmålet henvist til de kommende budgetforhandlinger om B2020-2023.

Strategisk udviklingsplan for Randers Midtby

Udviklingsudvalget har den 12. september 2019 drøftet forslag til strategisk udviklingsplan for Randers Midtby. Planen har til formål at sætte en overordnet retning for udviklingen af midtbyen og håndteringen af en række udfordringer. Dele af planens indhold vurderes at kunne realiseres inden for den eksisterende økonomi, mens andre dele vil afhænge af, at der kan tilføres yderligere ressourcer. Bylivspulje, pullerter og øvrigt byinventar samt medfinansiering til klimatilpasning og andre anlægsprojekter i midtbyen vil kræve særskilt finansiering. Byrådet behandler sagen den 7. oktober med henblik på blandt andet stillingtagen til spørgsmålet om henvisning til budgetdrøftelserne.

Tidsbegrænsede bevillinger, som udløber i budgetperioden

Nedenfor er vist en opgørelse over tidsbegrænsede bevillinger, som udløber i budgetperioden:

1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Feriecamp for udsatte familier	500	500	500	500
Myndighedsbehandling på integrationsområdet	2.800	2.800	2.800	2.800
Familieafdelingen, myndighed	3.000	3.000	3.000	3.000
Jobcentret, administration	2.000	2.000	2.000	2.000
Ressourcer i Plan og Byg bortfalder	1.500	3.000	3.000	3.000
Undervisningsmaterialer, skoleområdet		1.375	1.375	1.375
Midler til demenshandleplan	400	400	400	400
Tjek Dit Helbred	3.000	3.000	3.000	3.000
Psykologtilbud for unge i alderen 20-24 år		500	500	500
Familieiværksætterne og Prep	1.500	1.500	1.500	1.500
Overvægtsklinikken for børn	200	300	300	300
Midler til kronikere og lungesatsning - midler til børneastma	255	255	255	255
Midler til kronikere og lungesatsning - KOL	170	170	170	170
Midler til kronikere og lungesatsning- rygestop medicin til udsatte borgere	128	128	128	128
Forbedret tandsundhed for de svageste ældre – særligt tilskud		200	200	200
Tandpleje, udsatte (Børsterne)		100	100	100
I alt	15.453	19.228	19.228	19.228

Feriecamp udsatte familier

I 2017-19 har der været afsat 0,5 mio. kr. årligt til feriecamp for udsatte familier. Der er ikke afsat midler til aktiviteten i budgettet for 2020 og frem.

Integrationsområdet, myndighedsbehandling

På myndighedsdelen i jobcentret vedr. integration falder bevilling bort til sagsbehandling på integrationsområdet, og budgettet reduceres med 2,8 mio. kr. i 2020. Da budgettet blev givet til integrationsområdet i 2016 (efter en aftalt aktivitetsafhængig model), blev det kun givet frem til overslagsåret 2019, hvorefter det igen (automatisk) blev sænket til et noget lavere niveau. Der er reelt tale om en halvering af budgettet til myndighedsbehandling, og selv med det faldende antal integrationsborgere, betyder en så hurtig afvikling store negative effekter for fremtiden bl.a. på beskæftigelsen og selvforsørgelsen for disse borgere.

Familieafdelingen, myndighed

I forbindelse med budgetaftalen for 2019 fik myndighedscentret på familieområdet tilført en midlertidig bevilling på 6 mio. kr. med henblik på at fastholde antallet af sagsbehandlere. Derudover blev der fra 2020 og frem afsat 3 mio. kr. til myndighedscentret. Fra 2020 og frem sker der derfor en reduktion af familieområdets samlede budget på 3 mio. kr. Der er i særskilt notat beskrevet forslag til, hvorledes familieområdets samlede økonomi kan bringes i balance (inkl. sanering af oparbejdet gæld fra tidligere år).

Jobcentret, administration

I budgetaftalen for 2018 blev der afsat 2 mio. kr. til styrkelse af sagsbehandlingen på Jobcenteret i hvert af årene 2018 og 2019. Jobcenteret står løbende overfor arbejdskrævende implementering af ny lovgivning på beskæftigelsesområdet og de ekstra midler i 2018 og 2019 skulle sikre, at disse løbende ekstraopgaver ikke gik ud over Jobcenterets mulighed for at give borgerne en kvalificeret og rettidig sagsbehandling. Den midlertidige bevilling udløber fra og med 2020.

Ressourcer i Plan og Byg - bortfalder delvist i 2020 og fuldt ud i 2021

I forbindelse med budgetaftalen for 2019 fik Plan og Byg tilført 1,5 mio. kr. årligt i 2019 og 2020 til at imødekomme den øgede aktivitet på området. Samlet set er området forstærket med 6 stillinger (3 mio. kr.) i forhold til niveauet i 2016. I 2020 bortfalder halvdelen af det midlertidige løft og dette er i budgettet forudsat at bortfalde helt i 2021. Forvaltningen er samtidig anmodet om at foretage en vurdering af forskellige løsningsmuligheder, der kan danne grundlag for en politisk stillingtagen til det varige bemandingsniveau på området (se særskilt notat vedlagt som bilag).

Undervisningsmaterialer, skoleområdet

I forbindelse med budgetaftalen for 2019 blev der afsat 1,375 mio. kr. årligt i 2019 og 2020 til styrkelse af skolernes budgetter til køb af undervisningsmaterialer. Midlerne bortfalder i 2021 og frem.

Midler til gennemførelse af den nationale demenshandleplan

I 2018 og 2019 har der via lov- og cirkulæreprogrammet været afsat midler til den nationale demenshandleplan. For Randers Kommune har det betydet 170.000 kr. i 2018 og 340.000 kr. i 2019; beløbet er indgået i de aktiviteter, der er gennemført på demensområdet, og derfor vil aktiviteterne blive reduceret i et vist omfang, hvis ikke beløbet bevilges i den kommende budgetlægning for 2020 og frem.

Tjek Dit Helbred

Projektet 'Tjek Dit helbred' udfører dels sundhedsscreening og sundhedssamtaler med borgerne og tilbyder derudover sundhedstilbud til de screenede borgere med dårlig sundhedstilstand indenfor mental og fysisk sundhed. Bevillingen på 3,0 mio. kr. udløber med udgangen af 2019.

Der er to tilbud: "tjek på trivslen – mindre stress, mere livskvalitet" og "tjek på livsstilen- et enkelt og sundt forhold til mad og motion". Hvis 'Tjek Dit Helbred' ikke videreføres mistes en mulighed for at komme i kontakt med borgere med dårlig sundhedstilstand, som ikke ellers ville henvende sig før de er blevet syge og sundhedscentret mister nogle brede sundhedstilbud til borgerne, som der ikke vil være rammer til at tilbyde indenfor grundbudgettet til sundhedsfremmeenheden.

Psykologtilbud for unge i alderen 20-24 år

Med vedtagelsen af budgettet for 2019 og frem blev der bevilget 0,5 mio. kr. i 2019 og 2020 til tilbud om gratis (vederlagsfri) psykologhjælp til 20-25 årige med henblik på at imødegå en stigning i forekomsten af unges psykiske lidelser, herunder at forebygge mentale og sociale problemstillinger hos unge bosiddende i Randers Kommune. Der er fra 2010 til 2017 sket en forværring af befolkningens mentale sundhed. Forværringen er mest udtalt blandt de 16-24-årige unge. Endvidere tyder det på, at den sociale ulighed i mental sundhed, opgjort ud fra uddannelsesniveau, er blevet større.

Familieiværksætterne og Prep

Familieiværksætterne er et forældrekursus målrettet alle førstegangsfamilier. Det er et gennearbejdet og velafprøvet undervisningskoncept, som tilbydes i mange danske kommuner. Kurset starter allerede i graviditeten og fortsætter til barnet er 8 måneder. Bevillingen til Familieiværksætterne ophører ultimo 2019, hvorefter der skal tages stilling til det fremadrettede tilbud. Med en bevilling på 1,3 mio. kr. årligt i 2020 og frem vil det med den nuværende søgning være muligt at give et tilbud til alle førstegangsfødende familier der måtte ønske det.

Prep er et parforholdskursus som tilbydes par med hjemmeboende børn som har udfordringer i parforholdet, men ønsker at undgå skilsmisse. Fra forskning vides det, at børn fra skilsmissemfamilier har en overrisiko for at få sociale og sundhedsmæssige problemer sammenlignet med børn fra intakte familier. Også her udløber bevillingen ved udgangen af 2019.

Overvægtsklinikken for børn

Sundhedsplejen har de seneste år arbejdet målrettet med at udvikle praksis, så man arbejder systematisk og evidensbaseret med opsporing, forebyggelse og behandling af overvægt.

Sundhedsplejen har to tilbud: "Nu rykker vi!" for de 12-15 årige, som ud over overvægt også har fokus på selvværd, og Sundhedsplejens overvægtsklinik for 3-18 årige, hvor der gives individuel behandling ud fra Holbækmodellens principper.

Sundhedsplejens overvægtsklinik har modtaget driftstilskud på 300.000 kr. til driften i 2018 og 2019, og for dette beløb har der kunnet etableres 100 behandlingspladser/år. Et forløb varer dog ofte mere end et år, da en familie optimalt set først slippes, når barnet har ligget stabilt på normalvægt i et halvt år. Overvægtsklinikken har siden opstarten i 2014 været meget efterspurgt, og der har været ½ - 1 års ventetid på en behandlingsplads. I 2020 er der givet en bevilling på 100.000 kr. til driften. Med denne bevilling vil der kunne etableres 35 behandlingspladser pr. år og det vil være nødvendigt markant at indsnævre målgruppen for overvægtsbehandlingen. Overvægtsbehandling vil således kun blive tilbudt til svært overvægtige børn på 0. – 4. klassestrin.

Nationale midler afsat til kronikere og lungesatsning

Midlerne er i 2019 fordelt med 0,127 mio. kr. til rygestop, 0,255 mio. kr. til børneastma, og 0,170 mio. kr. til KOL. Midlerne udløber ved udgangen af 2019:

- *Rygestop medicin til udsatte borgere:* Målet er at flere borgere i målgruppen tager imod et rådgivningstilbud og bliver understøttet i at blive røgfri. Vilkåret for udlevering er, at det primært skal ske til de deltagere, som er i målgruppen af socialt udsatte borgere med begrænsede økonomiske midler, og som ligeledes er *storrygere*. De borgere, der ikke er i arbejde samt ryger mere end 15 cigaretter om dagen, bliver tilbudt at få værdikupon.
- *Børneastma:* Indsatsens formål er at bidrage til opsporing og forebyggelse af astma blandt børn i Randers. Den primære målgruppe er førskolebørn. Indsatsen er baseret på sundhedsstyrelsens astmaprogram for børn og unge og indeholder en række elementer: Opkvalificering af fagpersoner, som har kontakt med børnene, dvs. pædagogisk personale i dagtilbuddene og dagplejen samt sundhedsplejersker (både på spædbørnsområdet og skoleområdet). Herudover er der en indsats rettet mod forældre til børn med astma. Der planlægges med følgende konkrete aktiviteter. Der holdes oplæg i alle daginstitutioner og dagplejetilbud for personalet. Der holdes oplæg for forældre med astmabørn i de 5 dagtilbud. Der gennemføres hjemmebesøg hos 30 familier med astmabørn.
- *Kronikere:* De næste år forventes det på landsplan, at der kommer op imod 40% flere borgere med KOL. Kroniske sygdomme tegner sig for 80% af alle sengedage på sygehusene, og det skønnes at 70-80% af ressourcerne i sundhedsvæsenet bruges på kroniske sygdomme. Ifølge en undersøgelse fra 2017 er der i Randers kommune 32.600 borgere, der lever med en eller flere af følgende kroniske sygdomme; KOL (Kronisk obstruktiv lungelidelse), Hjertekarsygdom, kræft og Diabetes 2. Randers Kommune er en af de kommuner i Region Midt, der har den højeste forekomst af kroniske sygdomme. Bevillingen på 170.000 kr. bruges til indsatser i lokalområderne med henblik på tidlig opsporing af risikoborgere i forhold til KOL. Videreføres bevillingen ikke vil det være nødvendigt at ophøre med lokale

indsatser for at sikre tidlig opsporing af KOL. Bevillingen indgår endvidere til afvikling af KOL hold. Videreføres bevillingen ikke vil det være vanskeligt at fastholde det nuværende tilbud.

Forbedret tandsundhed til de svageste ældre

Stadig flere ældre har deres egne tænder langt op i alderen. Det er dokumenteret at en dårlig mundhygiejne kan føre til isolation og ensomhed og påvirke fordøjelsen samt give øget risiko for f.eks. lungebetændelse, hjertekarsygdomme, sukkersyge og svamp i munden. Dette stiller samlet nogle krav til tilrettelæggelse og pleje omkring mundhygiejne, særligt for de borgere, der har væsentlige funktionsbegrænsninger og behov for daglig hjælp til den personlige pleje, herunder også tand- og mundpleje.

Med satspuljeaftalen 2017-2020 er der på landsplan afsat 40 mio. kr. til "Forbedret tandsundhed til de svageste ældre". Midlerne tilføres over bloktilskuddet og Randers Kommunes andel heraf er 0,2 mio. kr. i hvert af årene 2017-2020. Der er ikke ressourcer i tandplejen til at fortsætte dette forebyggelsestiltag, når bevillingen udløber.

Tandpleje udsatte

Byrådet bevilgede i 2019 et tilskud på 0,1 mio. kr. i 2019 og 2020 til det sundhedssociale tilbud "Børsterne". Børsterne er et tilbud om vedlagsfri tandlægebehandling, som ved hjælp af frivillige tilbyder tandlægebehandling til de mest udsatte borgere i Randers Kommune. Bevillingen bidrager til at sikre, at der er et relevant og kvalificeret tandplejetilbud til denne gruppe borgere.

Ønsker fra fagudvalgene

De politiske udvalg har som led i budgetprocessen haft mulighed for at fremsende ønsker til budgetdrøftelserne. Samlet er der tale om ønsker for mere end 100 mio. kr. årligt (ikke beløbsfaste ønsker er ikke medregnet heri), jf. nedenstående tabel. Ønskerne er samlet i underbilag vedlagt dette notat.

Overskrift	Nettobeløb (1.000 kr.)			
	2020	2021	2022	2023
Økonomiudvalget	0	0	0	0
Skole- og uddannelsesudvalget	39.000	39.000	39.000	39.000
Beskæftigelsesudvalget	0	0	0	0
Socialudvalget	0	0	0	0
Udviklingsudvalget i alt	2.404	4.404	4.404	35.404
Miljø og teknikudvalget i alt	51.700	53.200	53.200	52.000
Landdistriktsudvalget	3.242	2.912	3.412	3.412
Sundheds, idræts og kulturudvalget	1.700	1.225	1.425	1.425
Omsorgsudvalget	0	0	0	0
Børne og familieudvalget	6.000	6.000	6.000	6.000
Ønsker i alt	104.046	106.741	107.441	137.241